

Niepełnosprawni na wyborach

Data publikacji: 24.04.2014 12:40

Głosowanie korespondencyjne i przez pełnomocnika, pomoc w lokalu wyborczym i w dotarciu do niego, szczegółowe informacje dotyczące kandydatów i samego głosowania dostępne przez telefon lub internet - to niektóre z udogodnień dla osób z niepełnosprawnością, na które można liczyć podczas majowych eurowyborów.

25 maja br. wybierzemy naszych przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego. To przywilej i obowiązek obywatelski, jednak nie wszyscy z łatwością mogą głosować. Na jakie udogodnienia może liczyć osoba niepełnosprawna, chcąc oddać swój głos? Po pierwsze, wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców w danej gminie ma **prawo do uzyskiwania informacji o:**

- 1) terminie wyborów oraz godzinach głosowania;
- 2) właściwym dla siebie okręgu wyborczym i obwodzie głosowania;
- 3) lokalach obwodowych komisji wyborczych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy niepełnosprawnego;
- 4) warunkach dopisania wyborcy niepełnosprawnego do spisu wyborców w obwodzie głosowania, w którym znajduje się lokal obwodowej komisji wyborczej przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 5) komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach i listach kandydatów;
- 6) warunkach oraz formach głosowania.

Informacje te są przekazywane wyborcy niepełnosprawnemu, na jego wniosek, przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku, o którym mowa, wyborca podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania. Informacje, o których mowa wyżej, są także dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie.

Osoby niepełnosprawne mają również **prawo do głosowania korespondencyjnego**, prawo to dotyczy jednak jedynie wyborców posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w tym także wyborców posiadających orzeczenie organu rentowego. Jeśli chcemy skorzystać z tego prawa, powinniśmy jednak pamiętać, żeby w terminie zawiadomić o tym wójta, bowiem zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę niepełnosprawnego wójtowi najpóźniej w 20. dniu przed dniem wyborów. Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Powinno ono zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy, oświadczenie o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców w danej gminie, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie, a także wskazanie adresu stałego zamieszkania, na który ma być wysłany pakiet wyborczy. Do zgłoszenia należy dołączyć kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Co istotne dla osób niewidomych, w zgłoszeniu wyborca może zażądać przesłania mu wraz z pakietem wyborczym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a. Wyborca, nie później niż 7. dnia przed dniem wyborów, otrzyma z urzędu gminy pakiet wyborczy, który zostanie doręczony wyłącznie do rąk własnych wyborcy.

Kolejnym udogodnieniem jest **prawo do głosowania przez pełnomocnika**. Wyborcy niepełnosprawni, którzy mają prawo do głosowania korespondencyjnego oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat, mają prawo do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika. Głosować przez pełnomocnika można tylko w kraju. Pełnomocnictwa udziela się przed wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania. W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca składa wniosek do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminy, w której jest wpisany do rejestru wyborców. Wniosek należy złożyć najpóźniej w 10. dniu przed dniem wyborów. Wyborca ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie

najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów stosownego oświadczenia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) gminy, w której sporządzono akt pełnomocnictwa, lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania.

Głosowanie w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych

Wyborca niepełnosprawny może wybrać dowolny lokal wyborczy dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tym celu powinien on złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców w obwodzie właściwym dla tego lokalu wyborczego. Wniosek składa się w urzędzie gminy najpóźniej w 13. dniu przed dniem wyborów. Wyborca zostanie skreślony ze spisu wyborców w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania. Informacja o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej gminy oraz w obwieszczeniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o numerach i granicach obwodów głosowania, najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

Głosowanie w lokalu wyborczym przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

Wyborca niepełnosprawny może także głosować przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a, w lokalu wyborczym. Zamiar głosowania przy użyciu nakładki powinien być zgłoszony wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) najpóźniej w 13. dniu przed dniem wyborów. Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. W zgłoszeniu należy wskazać obwód głosowania właściwy dla miejsca zamieszkania wyborcy. W dniu wyborów obwodowa komisja wyborcza wraz z kartą do głosowania wyda wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu wyborca obowiązany jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu wyborczym

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu wyborczym inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy. Dopuszczalne jest, aby na życzenie wyborcy niepełnosprawnego w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji ani mąż zaufania.

Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach i listach kandydatów.

Andrzej Koenig